

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 18 października 2022 r.

Poz. 4495

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.290.2022.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 17 października 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 583, poz. 1005, poz. 1079, poz. 1561)

stwierdzam nieważność

§ 2 pkt 13 tiret dwunaste Załącznika do uchwały Nr LI/349/2022 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Grzmiąca*, w zakresie wyrazu: *samochodowe*.

Uzasadnienie

W dniu 30 sierpnia 2022 r. Rada Gminy Grzmiąca podjęła uchwałę Nr LI/349/2022 w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Grzmiąca*. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 19 września 2022 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, zgodnie z którym *rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej "regulaminem"; regulamin jest aktem prawa miejscowego*. Artykuł 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zaś zakres spraw, który uregulowany musi zostać w uchwalanym przez radę gminy regulaminie, a mianowicie wskazuje, że: *regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:*

1) wymagań w zakresie:

- a) *selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady,*
- b) *selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w lit. a, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów tekstyliów i odzieży, a także odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych,*
- c) *uprzątkowania błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,*

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.).

- d) *mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;*
- 2) *rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:*
- a) *średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,*
- b) *liczby osób korzystających z tych pojemników lub worków;*
- 2a) *utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów;*
- 3) *częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;*
- 4) *(uchylony);*
- 5) *innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;*
- 6) *obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;*
- 7) *wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;*
- 8) *wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.*

W tym miejscu podkreślić należy, że regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji, zgodnie z którym organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, że nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto, nie mogą naruszać granic delegacji ustawowej.

Analiza treści przyjętego przez Radę Gminy Grzmiąca w dniu 30 sierpnia 2022 r. Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Grzmiąca prowadzi do wniosku, że nie normuje on w sposób prawidłowy wszystkich enumeratywnie wymienionych w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zagadnień.

W Rozdziale 2. Regulaminu Rada Gminy zawarła postanowienia *dotyczące wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości i terenach użytku publicznego*, w tym w §2 pkt 13 wyszczególniła, jakie odpady będą przyjmowane w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, wskazując m.in., że są to zużyte opony samochodowe (tiret dwunaste).

W ocenie organu nadzoru przepis ten w zakresie, w jakim ogranicza przyjmowanie w Punkcie zużytych opon wyłącznie do opon samochodowych, jest sprzeczny z art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z jego brzmieniem regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: (...) zużytych opon.

Również art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy stanowi, że gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: (...) zużytych opon.

²⁾Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Z powyższych regulacji bezsprzecznie zatem wynika, że punkty selektywnej zbiórki odpadów powinny umożliwić właścicielom nieruchomości możliwość pozbycia się „zużytych opon”. W świetle ich brzmienia za nieprawidłowe należy uznać wskazanie przez Radę Gminy Grzmiąca w §2 pkt 13 tiret dwunaste Załącznika do uchwały Nr LI/349/2022, że „Do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych można wywozić następujące rodzaje odpadów: zużyte opony samochodowe”. Oznacza to bowiem w konsekwencji, że właściciele nieruchomości pozbawieni są możliwości przekazania do PSZOK zużytych opon innych niż pochodzące z samochodów. Wprowadzenie tego rodzaju ograniczenia nie znajduje podstaw w przepisach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku ani też innych przepisach szczególnych.

Wprawdzie, w przepisie art. 6r ust. 3a ww. ustawy prawodawca wprowadził możliwość wskazania konkretnej liczby zużytych opon, jakie właściciel nieruchomości może się pozbyć – jednak dotyczy ono wyłącznie właścicieli nieruchomości wnoszących na rzecz gminy opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi, którzy w ramach tej opłaty pozbywają się zużytych opon, ponadto, ograniczenie ma wyłącznie charakter liczbowy, a nie rodzajowy. To znaczy, że uchwałodawca nie może wymieniać pojazdów, z których właściciel może się pozbyć zużytych opon – niezależnie od tego, czy chce się tych opon pozbyć w ramach opłaty czy też nie. Trzeba bowiem wyraźnie podkreślić, że punkt selektywnej zbiórki ma zapewnić przyjmowanie wszystkich zużytych opon, odrębną kwestią jest natomiast, czy przyjęcie ich nastąpi odpłatnie czy nie.

Mając na względzie powyższe, stwierdzenie nieważności §2 pkt 13 tiret dwunaste Załącznika do uchwały Nr LI/349/2022 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Grzmiąca*, w zakresie wyrazu: *samochodowe*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Mateusz Wagemann
II Wicewojewoda Zachodniopomorski